

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoP/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814207071
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8814207071.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. R. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, dieťa rodičov matky E. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XXX, C. nad B. a otca H. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. č. XX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 8P/139/2014-31 z 13.11.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zveril mal. R. O., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca. Zaviazal matku povinnosťou platiť výživné na mal. R. O. vo výška 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ktoré výživné je matka povinná platiť vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca počnúc od 01.08.2014. Dlžné výživné za obdobie od 01.08.2014 do 31.10.2014 v sume 81,39 Eur je matka povinná zaplatiť k rukám otca do 30-tich dní od právoplatnosti rozsudku. Styk matky s maloletým dieťaťom upravil neobmedzene za prítomnosti otca. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti ani spoločne finančne nehospodária a nezabezpečujú výchovu maloletého. Otec má vytvorené vhodné bytové podmienky, poskytuje maloletému potrebnú starostlivosť a preto mu zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti. Matku zaviazal platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Ide o minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové pomery. Vyživovaciú povinnosť súd určil počnúc mesiacom august 2014, keď od tohto mesiaca sa maloleté dieťa nachádza v spoločnej domácnosti u otca a bývajú spolu u starých rodičov maloletého dieťaťa. Od vtedy sa matka nepodieľa na zabezpečení výživy maloletého.

Dlžné výživné za obdobie od 01.08.2014 do 31.10.2014 podľa aktuálnej výšky minimálneho výživného 27,13 Eur za 3 mesiace stanovil v sume 81,39 Eur, ktoré zaviazal matku zaplatiť do 30-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Styk matky s maloletým dieťaťom upravil neobmedzene za prítomnosti otca.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka. Uviedla, že súd rozhodol na základe neúplného, len polovičateho zistenia stavu veci. Nevykonan úplne dokazovanie a neprihliadol na to, že prebieha pred Okresným súdom v Humennom konanie o rozvod manželstva. Pritom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Snine konštatoval, že pomery na strane matky sú dobré. Z dôvodov, ktoré uvádzal otec v konaní o úpravu práv a povinností uznáva len jediný dôvod a to je, že vznikali medzi rodičmi nezhody. Celú rodinu drezúroval štyri roky, vylihoval a žil na ich úkor. Nebol schopný pracovať, prižívoval sa na dôchodku rodičov matky a ešte im závidel aj stravu zo školskej jedálne. Jeho postava svedčí o párkovej a klobásovej strave, matka kategoricky popiera požívanie alkoholických nápojov a nedostatočnosť starostlivosti a výchovy o syna aj podmienky na výchovu. Psychické problémy vznikli práve pre správanie sa otca, matka sa preliečila, pritom sám otec priznal, že syn sa návšteve matky potešil. Otec bráni styku s matkou, kontroluje telefón syna a matka mu nemôže ani len zatelefonovať. Otec bránil matke v liečbe, nechcel ju pustiť ani na kúpeľnú liečbu, žiaril na ňu a na členov rodiny matky i ju samotnú bol hrubý. Tvrdenie o príbuzných matky sú klamlivé rovnako ako aj to, že nechcela od narodenia toto maloleté dieťa. Na potvrdenie svojich tvrdení navrhla vypočuť svedkov a žiadala zrušiť rozhodnutie a vrátiť na ďalšie konanie, resp. postúpiť vec na Okresný súd do Humenného.

K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník maloletého dieťaťa. Ten uviedol, že žiada, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne bolo v celom rozsahu potvrdené, tak ako rozhodol. Vzhľadom k tomu, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne nehospodária ani nezabezpečujú spoločne výchovu maloletého dieťaťa, bola potrebná úprava práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o úprave práv a povinností rodičov na čas do rozvodu manželstva riadnym spôsobom zistil skutočnosti, ktoré boli rozhodujúce pre zistenie veci a následne aj vec správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení suma minimálneho výživného činí začínajúc dňom 01.07.2014 v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR sumu 27,13 eur.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 77 ods. 1 Zákon o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z doterajšieho konania a obsahu spisu je zrejmé, že maloleté dieťa pochádza z manželstva rodičov E. O. a H. O.. Rodičia od 1. augusta 2014 nežijú v spoločnej domácnosti, pred tým spolu rodičia s maloletým dieťaťom žili v spoločnej domácnosti rodičov matky. Medzi rodičmi vznikali konflikty, ktoré vyústili v odchod otca spolu s maloletým dieťaťom do rodinného domu rodičov otca v obci W., ktorý patrí do obvodu súdu prvého stupňa. Okrem starých rodičov spolu s maloletým dieťaťom a otcom žije v domácnosti aj plnoletý brat. V tomto rodinnom dome sú zabezpečené vhodné bytové podmienky. Otec

pracuje na dohodu pre poľnohospodárske družstvo AGROKONDOR. Dieťa má zdravotné problémy s chodením a celodenne užíva plienky. Matka dieťaťa poberala rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Otec za obdobie od 01.02.2014 do 12.06.2014 bol zamestnaný v spoločnosti E., kde bola za toto obdobie vyčíslená čistá mzda 760,67 Eur, v spoločnosti AGROKONDOR, s.r.o. mesačne zarába zhruba 50 Eur mesačne. Matka je ešte poberateľkou invalidného čiastočného dôchodku vo výške 129,20 Eur mesačne. Podľa správy opatrovníka, resp. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny - pracovisko Snina matka maloletého býva tak isto v rodinnom dome so svojimi rodičmi a sestrou. Rovnako aj v tejto domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre bývanie. Matka má ešte plnoletého syna z prvého manželstva. V konaní pred Okresným súdom v Humennom 1T/111/2011 bol uznaný otec vinným z prečinu ublíženia na zdraví. V súčasnosti prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností voči maloletému dieťaťu pred Okresným súdom v Humennom, ktoré konanie dosiaľ nie je skončené.

Odvolacie námietky matky maloletého dieťaťa pozostávali predovšetkým z okolností, že sa stará riadne o maloleté dieťa, nemožno konštatovať zanedbanie starostlivosti, že otec sa správa agresívne a má vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Podala návrh na rozvod manželstva a na túto skutočnosť súd prvého stupňa nezobral žiaden ohľad.

V predmetnom konaní prebieha konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktoré pochádza z ich manželstva na čas do rozvodu manželstva. Ide o prvú úpravu práv a povinností, kde konajúci súd vychádzal zo zistenia, že rodičia spolu nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu, matka neprispieva na výživu maloletého dieťaťa, ktoré sa toho času nachádza v domácnosti u otca. Rodičia trvale žijú v obciach, s rozdielnym obvodom súdov Humenné a Vranov nad Topľou.

Kolízny opatrovník, ktorého ustanovil v konaní súd prvého stupňa, šetril pomery u otca, nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili otcovi starať sa o maloleté dieťa. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny - pracovisko Snina vyplýva, že bytové podmienky sú vhodné aj u matky. Okolnosti zatiaľ svedčia o tom, že otec od 1. augusta 2014 býva v spoločnej domácnosti s maloletým dieťaťom a odišiel zo spoločnej domácnosti od matky, s ktorou bývali u jej rodičov. Z konania rovnako vyplýva, že návrh na úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu podal otec. Matka sa k veci vyjadrila na vytýčenom termíne pojednávania, neuviedla však na svoje tvrdenia také dôkazy a nenavrhol, ktoré by znamenali zmenu alebo hodnotenie pomerov u rodičov iným spôsobom, ako to vykonal súd prvého stupňa. Prebiehajúce konanie o rozvod manželstva, ktoré do rozhodnutia súdu prvého stupňa nebolo skončené, rovnako ako aj do rozhodnutia odvolacieho súdu, nemá vplyv na to, že je potrebné upraviť práva a povinnosti a pomery medzi rodičmi a dieťaťom na čas do rozvodu manželstva, keďže nie je zrejmé, aká bude dĺžka trvania tohto konania. Práve v konaní o rozvod manželstva vzhľadom na tvrdenia matky je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie a to možno aj na spôsobilosť rodičov starať sa o maloleté dieťa formou znaleckých posudkov z odboru psychológie. V súčasnej dobe však zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec sa o dieťa riadne stará, zabezpečuje jeho výchovu i starostlivosť každodenne a opatrovník nezistil žiadne nedostatky.

Z týchto dôvodov vzhľadom k tomu, že dieťa býva s otcom, zvyklo si na toto prostredie, do času rozvodu manželstva neboli podmienky na zmenu, prípadne zrušenie tohto rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolačný súd preto rozhodnutie v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.